

«ARMASTUSE KOLMNURGAD»

See eile ja täna RAT «Estonias» ilmavalgust nägev muhe efendus sisaldab kaks ühevaatuselist lugu: **Leo Normeti** koomilise ooperi «**PIRNIPUU**» ja **Gian Carlo Menotti** koomilise ooperi «**TELEFON**». Esimene esietendub esimest korda maailmas, teine — Nõukogude Liidus. Muusika-juht on **Eri Klas**, lavaletooja **Arne Mikk** ja visuaalse atmosfääri looja **Eldor Renfer**.

Betti Alveri luuleloo «Pirnipuu» ainetel tegi helilooja omal jõul libreto valmis. Paradoksaalne küll, aga hoopis viisistamine ise laskis end oodata — 1970. aastani. Eluröömsa, vallatu ning pilkehimulise Alveri kangelaste kehastajad on mängulusti täis. Näeme «lihas ja veres, hääles ja värvides» võluvaid leskproua Feliciat (**Aino Külvand** ja **Urve Tauts**), tema tütreid — blond-rööska kunstilembelist lirst (**Eve Neem** ja **Viivika Vasar**), tõmmut luulelembelist Laurat (**Tiina Jaaksoo** ja **Haili Sammelselg**), riukalikku pesamuna Liisi (**Maarja Haamer** ja **Mare Jõgeva**), professor Rõigast (**Enno Eesmaa** ja **Tiit Tralla**), sekretär Anfonit (**Arvo Laid**), I vaimuinimest (**Ahti Männik** ja **Ilfart Orav**), II vaimuinimest (**Uno Kreen** ja **Ervin Kärvet**) ja muidugi pr. Felicia majapidajannat **Miilit** (**Liidia Panova** ja **Eve Neem**). Tegevusaeg ja -koht: 30-ndate aastate keskpaik, Ülikoolilinn. Et ooperi muusikaline «sündmustik» ja sädeleva teksti andmine väga tihedad on, soovitame selle kõige paremaks nautimiseks «Pirnipuu» värskelt üle lugeda või siis etendusele tulles soliidse kavaraamatuga tutvumiseks parajalt aega võtta (piletöörid tulevad tööpostile vähemalt pool tundi enne algust).

Gian Carlo Menotti on tänapäeva populaarsemaid ooperiheliloojaid maailmas, hea lavanärviga, vokaaltehnika ja orkestri fundjana mõjub ta vahetult kuulajatele. Pärast Milaano konservatooriumi lõpetamist (1927) siirdus USA-sse, kus töötas tänapäevani (ka lavastaja ning libretistina). Menotti on öelnud: «Tänapäeval kasutatakse häält teatud loidusega, tendentsiga käsitleda seda instrumentaalselt, heliloojad just nagu kardaksid, et ollakse liiga ekspressiivne, liiga inimlik. Peale selle, kaotanud fonaalsuse, oleme kaotanud ühe kõige vajalikuma dramatismielemendi; võib-olla pole fonaalsust vaja, kuid selle dramaturgilist rolli pole ükski leid seni suutnud asendada.

Neil põhjustel eelistan kirjutada lihtsat, kergesti mõistatavat muusikat.» Selliselt lihtsana ongi kirjutatud 1947. a. valminud (autori libreto) ja

● «Pirnipuu». Leskproua Felicia — Aino Külvand.

Gunnar Väidla foto

Broadwayl menukalt esmalavastatud «Telefon» — helilooja 14 ooperist üks minevamaid. Selles on ainult kaks tegelast, ja kui ooperis on kaks tegelast, siis võib juba effe arvata, et nad on teineteisesse armunud; «armastuse kolmnurga» sünnitab üsna süütu kolmas «tegelane» — telefon. «Pigem võiksid tel olla mees, ämm ja armuke kui see monstrum!» leiab õnnetu Ben (**Voldemar Kuslap** või **Ilfart Orav**) telefoniga lobiseva **Lucy** (**Anu Kaal** või **Margarita Voifes**) kõrval...

ALO RAUD

14. X 1973. a. NJK nr. 242